

HOBURGSBLADET

Nr 2

Utgivet av Hoburgs hembygdsgenörelse

År 2007

Ett Bottarveminne från säsongen 2007

Om jag inleder med att säga att jag gärna vill berätta ett minne från årets säsong vid Bottarve så kan jag tänka mig att många tror att det kommer att bli "Gretas mupedn" för hela slanten. Det är fel.

Visst har jag och mina kamrater i teaterensemblen många glada och härliga minnen från denna fantastiska sommar (ur teatersynpunkt, alltså) som åtminstone jag kommer att minnas som de tusende kokkorvarnas tid. Men när allt kring Bottarvesäsongen nu dyker upp i backspegeln är det ett annat minne – en bild – som sticker ut.

Jag såg bilden – och lyckligtvis hade jag kameran med mig och kunde fånga den också – på förmiddagen fredagen den 14 september. Det var alltså eftersäsong kan man lugnt påstå. Jag och mina teaterkamrater samlades vid Bottarve för att packa ihop våra pinaler för färd till Othem och tre föreställningar i bygdegården där. Om inte detta stått på agendan så hade jag förmodligen inte kommit i gård vid Bottarve denna dag.

När jag kom dit fick jag se "Bottarvekällingarna" – Ing-Marie Tellström och Stina Lindberg – i full färd med att lägga ut granris i strängar på vägen. De var iklädda de kläder som de brukar ha när de är i tjänst vid Bottarve och det var detta som gjorde att bilden av den pågående aktiviteten etsade sig fast så starkt. Det var som att flyttas tillbaka hundra år i tiden ungefär – fast man fick tänka bort plåttak, asfaltsväg och vita streck på vägen förstås. Men detta var inte så svårt.

Känslan av att förflytta sig bakåt i tiden finns förstås så fort man närmar sig Bottarve, men det här var en mer levande känsla av tidsförflytning än eljest, om ni förstår vad jag menar.

Jag har många tankar kring den här bilden.

För det första var det förstås detta att det kändes bra att man från museets och hembygdsgenörelsens sida på detta sätt hedrade minnet av Vailith Segersten, som just denna dag skulle begravas i Vamlingbo kyrka. Det var ju detta som var förklaringen till granrisutläggningen.

Vailith, som i många år drev kioskrörelse vid museet, ingår tveklöst i samlingen av personer, som tillbringat allra mest tid vid Bottarve. Hon gjorde det i nära samarbete med hembygdsgenörelsen.

Det kan finnas en och annan läsare som inte känner till den här seden med granris på vägen vid en stundande begravning. Det är inte alls underligt att det är så och det kan behövas en liten förklaring.

Jag hittar inte något nedskrivet om denna sed utan får lita till egna iakttagelser. Seden att lägga ut granris utmed den väg som den döde skall transporteras är mycket gammal och har nog fallit i glömska på de allra flesta håll. På Gotland är den fortfarande i Vamlingbo levande, dels i Ger-

Ing-Marie Tellström lägger ut granris vid Bottarve.

Foto: Roland Olsson

valdsgrannlaget, dels i det som vi kallar Norrböien, och jag har hört att den lär förekomma någonstans på Östergarnslandet. Kanske finns den även på andra håll, men det är svårt att kontrollera.*)

Seden hade ursprungligen en helt annan mening och syfte än den nuvarande, som blivit att hedra minnet av den avlidne. En vacker sedvänja, en fin symbolhandling för att visa att man deltar i sorgen kan jag tycka.

Att traditionen håller på att nästan helt försvinna är inte så svårt att förstå. Granris som lagts ut på vägen sopas ganska snart bort av förbiilande bilar. Att ta seden med sig till staden är inte görligt, den skulle inte fungera där. Allt färre bor på landet, tyvärr.

För mig kändes det som att museet genom Ing-Marie och Stina verkligen tog sin uppgift på allvar och att man också genom detta exempel visade på hur det gick till förr men knappast går till om en mansålder. "Levande gård" var ett begrepp som hade täckning den här dagen. Gården levde med i det som var viktigt i lokalsamhället just denna dag.

Det är naturligtvis också detta som är ett museums uppgift. Var skall man annars i framtiden kunna hämta kunskap om hur man lägger ett agtak, hur man brygger dricka, hur man bakar surbröd i stenugnen, hur man...ja, levde sitt liv för.

Uppgifterna för ett museum lär inte bli färre i en framtid. Det gäller bara att se sig omkring och se vad det är vi förändrar i våra vardagsliv och vad det är som fasas ut och försvinner. Det kan vara viktigt att dokumentera det som varit. Det är med hjälp av kunskapen om det som varit och hur det varit som vi kan sätta in oss själva på rätt plats i historien. Och att förstå vår placering där kan vara av mycket stor betydelse.

Roland Olsson
Västlands, Vamlingbo

*) Du som vet mer om seden att lägga ut granris, kontakta Roland Olsson på tel 0498-271983 eller mobil 073 997 20 89, eller e-post <roland.olsson@gotlandsallehanda.se>

Hänt sedan sist

Så har ännu en intensiv säsong vid Bottarve avslutats, den här gången med ett resultat som var betydligt bättre än förväntat och som vi i hembygdsföreningens styrelse kan känna oss nöjda med. Verksamheten har gett ett visst överskott. Detta har varit möjligt endast tack vare en storartad insats av ideellt arbete utförd av både ortsbor och sommarfolk. Teatern "Gretas mupedn" gick för fulla hus, och de nygräddade våfflorna med hallonsylt och vispgräddde i Kaffestugan var en succé. Bottarvefesten, tema "Musikanter med anknytning till Storsudret", hade ovanligt många besökare. En nyhet för året var musik i salen, ett mycket uppskattat inslag. Ett stort och varmt tack till alla goda krafter som hjälpt till!

Många har gett ekonomiska bidrag till vår verksamhet och till nödvändiga byggnationer, främst länsstyrelsen och kommunen. Bertil Norrby AB har skänkt material till ett nytt dansvänligt golv i ladan. Studieförbundet Vuxenskolan, Kulturföreningen Roxy, Ragnar och Lydia Nilssons stiftelse, Solbjärke i Fröjel, har gjort det möjligt för oss att bl. a. ordna utställningar, konserter och kurser, Gotlandsfonden att börja reparera museets möbler.

Föreningen har mottagit ett antal generösa gåvor. exempelvis en hel åker av Torsten Gislestam, Hamra, en finurlig hörapparat av Ingvar Persson, Kvarne i Vamlingbo och vackra gamla textilier av Birgit Martell, Ranarve i Öja.

Ett särskilt tack till Maria Fridh, Tomase i Sundre, som outtröttligt arbetat med att få fram bärbara ljudguider till museet: sökt pengar, rättat texter, ordnat inspelningar och mycket, mycket annat.

Den 1 januari 2008 slutar Jeannette Lagg sitt mångåriga arbete som kassör i hembygdsföreningen. Hennes efterträdare blir Hilbert Karlqvist från Etelhem. Jeannette har varit en fast klippa att luta sig mot i alla oroliga stunder, med sitt ordningssinne, fenomenala känsla för siffror och gedigna kunskaper om föreningen och olika offentliga instanser på Gotland. Jeannette var den som drog det tyngsta lasset under den tid hembygdsföreningen hade EU-bidrag. Styrelsen tackar Jeannette för en enastående insats.

Även i år var det täckating vid Bottarve, nämligen den 8 september, se närmare detaljer i Sören Larssons rapport. Nu kommer det förhoppningsvis att dröja flera decennier innan det är dags igen!

Underhållet av boningshuset fortsätter. Taken i övre farstun och i brudkammaren har restaurerats under hösten, och den unika blåa tapeten i brudkammaren har undersökts av en papperskonservator från Uppsala som utarbetar en åtgärdsplan. Den fuktiga sommaren gjorde att arbetet med sandstensportalen tyvärr måste vänta till nästa år. En handikapptolett kommer att kunna tas i bruk nästa säsong.

Hembygdsföreningen har medverkat med synpunkter på rönjningen av vägarna både i Sundre och sträckan Vändburg – Fidekorset. Styrelsen har via ordföranden till länsstyrelsen framfört förslag till en annorlunda placering av det av många starkt kritiserade lammstängslet från strax norr om Majstregården fram till avtagsvägen upp till

Hallbjäns. Ordföranden har också varit i kontakt med Vägverket och ifrågasatt de omdiskuterade stora bruna skyltar som markerar Storsudret och Hoburgens fyr.

Hembygdsföreningen har ombetts medverka i länsstyrelsens projekt att rusta upp den stora kvarnen vid Bonsarve i Vamlingbo. Ordföranden har åtagit sig att söka pengar från olika finansörer eftersom länsstyrelsen inte har möjlighet att bekosta hela den omfattande restaurationen. Genom ett nyttjanderättsavtal med ägaren Gunnar Hansén ska den unika kvarnen kunna visas för besökare ett begränsat antal gånger per år, i hembygdsföreningens regi.

Förhoppningen är att hembygdsföreningen i framtiden, när den ekonomiska föreningen kommit igång på allvar, ska kunna ägna sig åt många fler hembygdsvårdande uppgifter utanför Bottarve.

Nästa år firar Hoburgs hembygdsförening 90 årsjubileum. Det inleds den 6 juni och kulminerar på Bottarvefesten den 27 juli. Välkomna!

Britta Holm
Gervalds, Vamlingbo

Hembygdsföreningen önskar såväl medlemmar som samarbetspartner och andra intresserade en riktigt

**GOD JUL
och ett
GOTT NYTT ÅR**

Täckatingen en fullständig totalupplevelse

Täckatingen den 8 september när Bottarves tröskvandring skulle få ett nytt agtak blev en succé i alla avseenden.

Stämningen var på topp bland de cirka femtio som deltog liksom bland alla tillresta åskadare. Glada tillrop, psykningar, roliga historier, mer eller mindre väl framförda hymner, sånger och andra musikaliska övverraskningar, utmärkt dricke, en utomordentlig middag mitt på dagen, bra väder och en sällsynt god arbetsgemenskap bidrog till att tröskvandringen nu har ett tak som säkert kommer att hålla länge.

Allt tog sin rundliga tid eftersom alla hade så roligt och först sent på eftermiddagen kunde arbetet avslutas.

Då hade Calle smeden med milt våld lyckats få hembygdsföreningens ordförande, Britta Holm, ända upp på översta steget på den långa stege som ledde nästan ända upp till himmelen. Men sedan vågade hon inte längre och därför fick den allestädes närvarande och högt respekterade agbasen Erik Larsson resa kranen som nu vittnar om ännu en kulturhistorisk insats av Storsudergutarna.

Dagen avslutades efter bastubad och andra begivenheter med en storslagen fest i Bottarves lada som utöver god mat signerad Ulla Thomasson, hela dagens utmärkta köksmästare, också innehöll en film från förra årets stora täckating när Bottarves ladugård, Gotlands största agtak, fick ny ag.

Sören Larsson
Stenstugu, Vamlingbo

Per-Olof Hansén och Börje Olsson vid atingen.

Foto: Ing-Marie Tellström

Va har hänt ei Feide pa saineste teid'n da?

Sen flera år tillbaka har vi i Fide samlats i Fidegården till en höstfest, så även i år.

Det hela gick av stapeln den 10 november och särskilt hade vi riktat inbjudan till våra nyinflyttade. Nu hade dock inte alla dessa tillfälle att hörsamma inbjudan men Dennis, Margareta, Anette och Charlotte fanns på plats och så även de relativt nyinflyttade som Kerstin och Gerhard. Den senare hade hela dagen bakat bröd till festen. Styrelsen för Fidegården hade hjälps åt att laga maten till de 50 som kommit. Det är nästan varannan Fidebo som var med, bra gjort! Där fanns alla åldrar, där ungdomarna Simon och Daniel skötte lotteriet med stor bravur. Alla underhöll varandra och hade det trevligt. Solveig berättade om sitt projekt att skriva om Fide och vi påmindes alla att berätta allt vi vet om socknen för henne, gammalt som nytt, basar i Nygranne änge, skolan, gamla och nya boplatser mm. Vi ser redan fram emot nästa höstfest.

Gusti Larsson
Västergårde, Fide

Om 2007 års kulturvecka i Hamra

Hamra kulturvecka – nummer 12 i ordningen – inleddes traditionsenligt med en lördagsvernissage, i år en utställning med glaskonst – stora dekorerade glasfat – av Göran Ringbom och minst sagt okonventionellt måleri av sönerna Ojet och Jakob – den senare använde bilkarosseridelar som ”duk”. På söndagen *Hamradagen* med marknad och underhållning – bland annat *kobingo!* – och under den följande veckan Maskspel av ”maskmakerskan” Eva Härstedt, som både demonstrerade sina fantastiska masker och spelade upp små teaterstycken, och en *berättarkväll* med ”damer från Hamra”. Dessa deltar under vinterhalvåret i en studiecirkel, där de under ledning av författaren Ingegerd Sundberg Montan i Hamra utvecklar sin berättartalang. Kvällens tema – *En stund vid en brunn* – handlade om den gamla hälsobrunnen i Hamra. En konsert i Hamra kyrka blev en förnämlig avslutning. Den inleddes med en sats ur en Mozartsonat, framförd av violinisten Erling Weibust – sedan många år sommarboende i Hamra – och pianisten Anna Strååt, vilka fortsatte med ”ett stykke for fiolin og

piano” av den norske saxofonisten Jan Garbarek med både jazz och samtida konstmusik på sin repertoar. Hans ”stykke” – intensivt, vackert – följdes av *allsång*, ledd av Erling Weibusts dotter Anna och Amanda Wessman med rötter i Hamra. Under medverkan från publiken sjöngs först fyra sånger från den sydfranska, ekumeniska komuniteten Taizé – svårt med roligt och stämmingsfullt! – och därefter visor ur den gotländska sångskatten. Anna Strååt och Erling Weibust återkom med fyra rumänska folkdanser av Béla Bartók. Som avslutning ett mästerligt framförande av *Sommar ur Nätter i Buenos Aires* av Astor Piazzolla, tonsättare, bandoneonist (”dragspelare”) och den argentinska tangons förnyare.

Jan Brunius
Högården, Hamra

Rapport från Skoge i Sundre

I slutet av september avslutades den arkeologiska undersökningen kring den vikingatida silverskatten som nästan ett år tidigare hittades vid Skoge i Sundre. En del av schakten utökades samtidigt som delar av de gamla fördjupades betydligt. Man undersökte den stensträng som genomkorsar utgrävningsplatsen ytterligare några meter, och den visade sig fortsätta i samma öst-västliga sträckning längs med strandvallen.

Ett antal skärvor av keramik påträffades men inte bara på den nivå där de första skärvorna påträffades i juni utan även i betydligt djupare lager. Likaså kunde kolrester knytas till de olika nivåerna. Det ska bli mycket intressant ifall man med hjälp av analyser av keramiken och kolet kan fastställa en tidslinje på platsen.

Det är annars mycket svårt att efter skattens läge få ett tidsperspektiv på lagerföljderna i de djupare lagren. Den lätta sanden i området har nämligen tidvis med vindens hjälp lagt sig över platsen och ibland bildat ett uppåt 20-30 cm tjockt lager på markytan. Det finns två markerade ”mörka” jordlager mellan de ljusare sandlagren. De kan tolkas som odlingslager med avbrott i form av tillfälliga översandningar emellan. I ett av de tidigare odlingslagren upptäcktes också spår av ”plöjning” med årdar i jorden. Trots att relativt mycket keramik påträffats så har man inte med säkerhet kunnat påvisa någon central del av en boplatz. Man borde i så fall hittat flera föremål och framför allt avfall, i synnerhet benrester. Men det är högst troligt att det har funnits boplatser i den direkta omgivningen med tanke på den påträffade keramiken. Alla data och tolkningar är ännu inte på plats så fortsättning lär följa med förhoppningsvis nya fakta.

Edvin Svanborg
Ojmunds, Hamra

E-postadresser

Hittills har vi fått e-postadresser från ett stort av hembygdsföreningens medlemmar. Men vi vet med säkerhet att det är många fler som har en sådan adress. Eftersom vi är angelägna att dra ner ytterligare på de betungande utgifterna för porto så ber vi dig att skicka din mejladress till <Viveka.friberger@telia.com>. De som inte har tillgång till dator får naturligtvis även i fortsättningen sina brev med den vanliga posten.

Årsavgiften 2008

Årsavgiften är 100 kronor/person och betalas in på vårt plusgiro 439 18 80-4 . Glöm inte att ange avsändare på inbetalningskortet.

Ordförande

Vad händer inom den ekonomiska föreningen?

Bottarve museigård ekonomisk förening höll en extra föreningsstämma den 25 augusti då ett 20-tal medlemmar deltog. Sedan bildandet i april hade en ”provisorisk tre-mannastyrelse” fungerat och nu valdes en ny styrelse med följande ledamöter: Sören Larsson, ordförande, Carina Fredén, Nils-Henrik Karlsson, Stefan Norrby, Anders Nyberg, Dagny Pettersson Sköld och Jack Wahl. När stämman hölls hade föreningen 110 medlemmar som erlagt 217 insatser à 500 kronor, vilket innebar att insatskapitalet uppgick till 108 500 kronor. När detta skrivs i mitten av november har insatskapitalet ökat till 121 500 kronor.

Genom Torsten Gislestam donation av åkern intill Bottarve har möjligheter skapats att utveckla verksamheten vid Bottarve. Stämman beslöt att detta skall ske genom aktiviteter som i första hand riktar sig till barn och ungdomar, något som hembygdsföreningen ställer sig mycket positiv till.

Styrelsen har till Gotlands kommun inlämnat en ansökan om bidrag för att kunna genomföra en förstudie. Ansökan har sammanfattats på följande sätt.

”Bottarve museigård ekonomisk förening söker medel för att genomföra en förstudie och för att upprätta en ’generalplan’ för verksamheten och fastighetsbeståndet?? vid Bottarve. Tack vare en donation kommer en intelligande åker att kunna tas i anspråk för att utveckla verksamheten vid Bottarve med aktiviteter och attraktioner som riktar sig till barn och ungdomar/barnfamiljer. Verksamheten skall i möjligaste mån ha pedagogiska kopplingar till Bottarve som museigård och till vår kulturhistoria och väcka intresse och förståelse för vårt kulturarv. Kunskaper och erfarenheter från verksamhet som riktar sig till barn och ungdomar skall inhämtas från andra håll på Gotland och på fastlandet. En eller flera projektledare skall under ett antal månader knytas till projektet under ledning av styrelsen för Bottarve museigård ekonomisk förening. Totalt ansöks om 185 000 kronor.”

Ansökan handläggs av kommunens regionala utvecklingsteam som har föreslagit att vi försöker inlemma förstudien i en utvecklingsåtgärdsplan som kommunen för närvarande genomför bland ett antal besöksmål på Gotland. Denna satsning leds av ett konsultföretag i Stockholm och diskussioner förs nu med detta företag om förutsättningarna ekonomiskt och kompetensmässigt för att kunna tillgodose Bottarves behov inom ramen för detta projekt. Preliminärt har vi med detta konsultföretag diskuterat en tidplan som innebär att ett förslag skall vara färdigt i mitten av våren för att kunna behandlas av styrelserna för hembygdsföreningen och den ekonomiska föreningen för att sedan kunna behandlas på den ekonomiska föreningens ordinarie stämma i juni nästa år. Parallellt kommer under våren kontakter att tas med tänkbara finansörer.

Husbonden, drängen och den nya traktorn i Gretas Mupedn

Foto: Ing-Marie Tellström

Rom byggdes förvisso inte på en dag och så ej heller nya aktiviteter vid Bottarve som kan leda till att verksamheten blir ekonomiskt bärkraftig. Vi får streta och argumentera, inte minst med tanke på att hembygdsföreningen under åren 2002-2005 erhöll EU-medel (Leader +) för att utveckla verksamheten. Och visst blev det en utveckling, men hittills tyvärr inte omfattande nog för att skapa tillräckliga intäkter. Vi stretar alltså vidare.

Sören Larsson

Stenstugu, Vamlingbo

Bottarvesommar

Sommaren 2007 har för oss bjudit på ett antal fantastiska upplevelser på Bottarve. Måndag- och torsdagskvällar har vi förväntansfulla begett oss dit. Föredragshållare som Peter Fröberg Idling och Eva Zetterberg öppnade fönster ut mot världen. Den förra mot Kambodja och Eva mot Nicaragua. Att vårt land inte fortsätter med bistånd till Nicaragua, känns extra smärtsamt efter Evas beskrivningar av landet. Våldet mot demonstrationerna i Burma har fått en djupare dimension av vad vi hörde Peter berätta om Kambodja. Han lockade oss att läsa boken om Pol Pot, och det blev också en stark upplevelse. Vi bjöds som avslutning på måndagsserien stor ögonfägnad tack vare Hans Hammarskiölds bilder. En värdig avslutning. Torsdagarna i den vackra salen bjöd på härlig musik och information om de musikinstrument som användes. Känslan av att ha fått vingar infann sig en annan torsdagskväll, när Kjell Espmark läste ur sin bok *Motvilliga historier* där passionen att restaurera ett hus på Fårö drev en man in i rena galenskapen. Dessutom läste Kjell dikter ur den bok som nu utkommit, *Vintergatan*, vackra, tankvärda och ibland smärtfyllda dikter. Det blev sedan en diskussion mellan framför allt Espmark, Jersild och Ardelius om skapandets och kreativitetens villkor. Vi ville inte att kvällen skulle ta slut.

Tacksamheten är stor för att vi får del av denna flödande rikedom.

Boel Jonsson,
Faludden, Öja

Bottarves historia är unik – lär dig den med ny teknik!

I sommar kommer du att ha möjlighet att få en verkligt ingående guidning av Bottarve tack vare generöst bidrag från Länsstyrelsen. Med hjälp av bärbar MP3-spelare med intalad guidning kan du i egen takt och när du vill få veta det mesta om gården. Du kan hoppa över det du inte är intresserad av, eller ta om det du missade! Detta är en bra lösning när nu ekonomin inte tillåter anställda guider. Den inspelade visningen är indelad i två avdelningar. Den första handlar om byggnadsminnesmärket Bottarve. Under ledning av byggnadsantikvarie Anders Franzén från Uppsala får du under en halvtimmes rundvandring veta allt om byggnaderna: hur väggarna murades, vilken stil fönstren har, om de återanvända innerdörrarna, var kakelugnarna är tillverkade, hur man löst problemet med att kunna gå bekvämt i den branta trappan och mycket annat. Den andra avdelningen beskriver människorna på gården. I korta scener med utgångspunkt från de olika rummen i huset får vi små fragment av hur livet kunde te sig. Under tecknad har med god hjälp främst av Kerstin Jonmyren och Torsten Gislestam lärt känna de olika generationerna vid Bottarve. Det är intressanta och rörande människöden. Målet och meningen med deras liv vid Bottarve har hela tiden varit detsamma, att med stolthet kunna överlämna gården till nästa generation. Det har inte alltid varit lätt eller självklart.

I början av 1700-talet exempelvis stod gårdens ägare utan arvingar eftersom äktenskapet blivit barnlöst. Ett sådant dilemma brukade lösas genom att ett barn från en släkting eller granne "blei intagnes pa gardn". Man tog helt enkelt emot ett barn från en gård där det fanns för många barn och fostrade det som sitt eget. I detta fall fick ett ungt nygift par från Norrgårde i Hamra komma till Bottarve, och så småningom blev de husfolk på gården. Nu var ju gården ur släkten, men det kunde repareras genom att bonden, vars hustru dött efter att ha fött tre barn, gifte om sig med en grannflicka vars farfar tidigare hade ägt Bottarve.

Livet på 1700-talet var hårt och fyllt av sorger. Fattigdomen var stor och barndödligheten likaså. Så miste exempelvis en bonde först sin dotter, 9 år gammal. Elva år senare dog hustrun. Som om inte tragiken var stor nog dog den kvarvarande sonen vid bara 24 års ålder, honom som han ställt sina förhoppningar till.

Nu stod bonden vid 54 års ålder utan hustru, och gården utan någon som kunde ära den. Fanns ännu möjligheten för honom att få barn om han gifte om sig? Jo, han fick en ny hustru som var 19 år yngre. Hon kom från Nore i Vamlingbo, och var en i en syskon- och halvsyskonskara på sju barn. För henne var ett giftermål till en gård där det fattades folk en bra lösning. Deras ättlingar innehade sedan gården så länge den var i bruk.

Ja, så strävade generation efter generation på gården – ända till den dag år 1917 då de ogifta tvillingbröderna Lars och Zackris Boberg beslöt att sälja den gamla släktgården.

Välkomna i sommar att lyssna till hela historien!

Ing-Marie Tellström
Ronnarve, Öja

Mattutställning

Vi planerar en utställning av främst trasmattor nästa sommar – gamla och nya. Vi vill gärna ha med så många och olika mattor som möjligt. Kontakta Britta Holm, 0498-498145, för närmare upplysningar.

Nytt projekt på Storsudret?

Den som kommer till Storsudret kan inte undgå att lägga märke till alla väderkvarnarna. De är verkligen något att vara rädd om. Planer finns på en inventering för att se i vilket skick de befinner sig och hur de används idag. Inspirationen kommer från länsstyrelsens kommande restaurering av den stora kvarnen vid Bonsarve i Vamlingbo. Det är enligt expertisen fullt möjligt att mala i den kvarnen eftersom hela maskineriet finns kvar. Hembygdsföreningen är engagerad i planerna. Kanske kan man i framtiden tänka sig en kvarnsafari!

Britta Holm
Gervalds, Vamlingbo

På Bottarve – vid Bottarve

Vid studerandet av Bottarves och dess folks historia, snubblade jag över en intressant artikel i en gammal "Från Gutabygd" från 1925. Några meningar klargjorde användningen av prepositionen *vid* i förhållande till ett gårdsnamn i gutamålet.

Artikelförfattare är K.P.A. Österberg, kyrkoherde, stor hembygdsvän och forskare i Öja.

Så här skriver han:

"Men ordet gård, gutniska *gard*, har självt en historia. Det användes sen flera tusen år fortfarande i de två betydelseerna Det hägnade jordområdet "hemmanet", och den hägnade boplatsen. [...] Det som först hägnades var säkerligen icke boplatsen, utan det blygsamma åkerfältet eller åkerlapparna, och boplatsen låg därbredvid, till en början ohägnad. Endast så synes man kunna nöjaktigt förklara det starkt utpräglade gutniska språkbruket "bei garden" = vid gården t. ex. (guten:) Joh. Pettersson *vid* Stenstu, icke (som svensken:) J P *i* Stenstu, vilken sistnämnda verkar främmande, ja, stötande på en gute, och lär han aldrig förlika sig därmed, ehuru han väl förstår meningen."

I hembygdsföreningen har vi länge försökt använda uttrycket *vid*, ja, egentligen borde det ju heta *bei*, men *vid* är en direkt översättning till svenska av ordet *bei*.

Ett litet, men viktigt, småord för att bevara det gamla gutamålet.

Uttrycket *På Bottarvegården* har faktiskt använts ända sedan Hoburgs hembygdsförening bildades 1918. Antagligen för att markera att det nu blivit en museigård, eller skulle det låta "finare"?

Grannar till gården, och andra vamlingar har förstås alltid sagt *bei Bottare* – utan "v".

Den uppmärksamme kanske även har lagt märke till att vi inte längre använder namnet *Bottarvegården*, utan i stället det mer genuint klingande *Bottarve*.

Ing-Marie Tellström
Ronnarve, Öja

Hald di uppdatern – käik pa www.bottarve.se

Kultur får människan att utvecklas
och må bra. Därför stöder vi
Hoburgs hembygdsförening!

Labans

**JONSSONS
EL AB**

Tel. 0498-49 71 52
073 08 77 001

Swedbank

Fastighetsbyrå

VISBY Tel. 0498-21 80 40, HÄSTGATAN 22

GRUNDAT 1873

Gotlands
**kalkstens
fabrik**

Hamnvägen Burgsvik

www.stenfabriken.se

Tel: 0498-49 70 01

Swedbank

Vamlingbolaget

Tyger och kläder
Design Kristina Torsson
Tillverkning i Vamlingbo
Besök vår hemsida
www.vamlingbolaget.com
Välkommen till vår butik
För öppettider ring: 0498-49 80 80

PENSIONAT HOLMHÄLLAR

Tel: 0498-49 80 30
Fax: 0498-49 80 56

**HOBURGS
HALLEN**

ICA
nära

BURGSVIK • 0498-49 70 90

MUSEUM LARS JONSSON

Utställningen öppen dagligen 11-17.
Grafik galleri & shop. Cafe & trädgård.
För mer info: www.larsjonsson.se
Vamlingbo prästgård. Tel 20 26 90.

B. SVENSSON'S SVEIS

Tel:
0498-48 38 11

Murre:
0702-486848

Kaffi-kalas i helgmillum

bäi Bottare den 1 januari 2008

Kum u ga sum däu vill millum ett u fem
(13.00-17.00)

Kaffi me atminstn femtn sårtars smakakar,
u dain me danne.

Skaffare serverar riktigt kokkaffe lagat över öppen eld i
köket. Glögg serveras i bryggghuset.

Kaffe med påtår 15 kr. Bröd och kakor 5 – 15 kr.

Eva Sjöstrand läser ur sin nya bok "En gotländsk Edda".

Kom till oss vid Bottarve och upplev en riktigt gammal-
dags julstämning med enbart levande ljus, brasor i alla rum
och hela gården julpyntad.

Välkumne!

Hoburgs hembygdsförenings kulturminnesfond

Hedra minnet av en anhörig eller vän med en minnesgåva
till hembygdsförenings kulturminnesfond.

Medlen används till hembygdsvårdande insatser.

De anhöriga får ett minnesblad med din hälsning.

Ring 0498 497 280

Auktion vid Bottarve!

I mitten av juli blir det riktig gammaldags auktion på
storgården. Vi tar tacksamt emot föremål som kan säljas
då liksom till vår kvalitetsloppis på Bottarvefesten.

Kontakta Margit Stengård, tel: 0498-49 90 29.

**Studieförbundet
Vuxenskolan**

Hoburgs hembygdsförening

Stöd oss gärna genom att bli medlem i föreningen.

Medlemsavgift 100 kr/år sätts in på vårt plusgiro 4391880-4.

Glöm inte att ange namn och adress och ev.
e-postadress.

Vi är glada för penninggåvor!

Hoburgs hembygdsförening

Vamlingbo Bottarve 112 • 623 31 Burgsvik

tel: 0498-497280 (vinter) • tel: 0498-498240 (sommar)

e-post: info@bottarve.se • hemsida: www.bottarve.se

Ansvarig utgivare: Hoburgs hembygdsförening

Redaktör: Elin Olausson

Tryck: Gahnströms Tryckeri & Kopiering, Alva